

**NATURENS
RIGE**

Ringkøbing Landbrugslandskab

Område 7

Område 7

Ringkøbing Landbrugs- landskab

Område 7

Landskabets kendetegn

Landskabsområdet ligger i den nordlige halvdel af kommunen og grænser ned til Ringkøbing Fjord. Landskabsområdet omfatter størstedelen af hovedcenterbyen Ringkøbing og det bynære landbrugslandskab samt lavbundsområder.

Landskabsområdet ligger i overgangen mellem en stor smeltevandslette og Skovbjerg Bakkeø mod øst. Landskabsområdet er geologisk set en del af Skovbjerg Bakkeø. Landskabet består hovedsagelig af et småbakket terræn med små vandløb og mange drækanaler (billede 1).

Terrænet er fladt i den sydlige del af landskabsområdet og omfatter et marsklandskab. Der er her særlige udsigter over marsklandskabet og Ringkøbing fjord (billede 3).

Landskabsområdet består af drænede og opdyrkede lavbundsområder og små til middelstore marker, som er opdyrket hede. Bebyggelsen ligger langs veje, og hegn og småbevoksninger er spredt i landskabet. (billede 2).

Landskabet rummer en stor vindmøllegruppe ved Nørhede til Hjortmose, solcelleanlæg samt industrianlæg i Ringkøbing.

Der er afgrænset ét delområde i landskabsområdet. Delområdet Velling Plantage omfatter flere plantager, hvor Velling Plantage er den største. Delområdet indeholder små dyrkede marker, men er domineret af skov.

Beliggenhed og afgrænsning

Landskabsområdet ligger i den nordlige del af kommunen og omfatter hovedparten af Ringkøbing og det bynære landskab omkring byen. Landskabsområdet er fladt til småbakket.

Afgrænsningen er mod nord bestemt af Hover Ådal og følger den sydlige dalside. Mod vest følger afgrænsningen Holstebrovej, som er hovedvejen mellem Ringkøbing og Holstebro. Den sydlige afgrænsning er lagt igennem Ringkøbing langs jernbanen og følger kysten øst for byen. I sydøst følger afgrænsningen jernbanen. Mod øst følger grænsen terrænet mod et højere-liggende terræn.

I landskabsområdet er der afgrænset ét delområde: *Velling Plantage*, der ligger i den sydøstlige del af landskabsområdet. Delområdet består af flere plantager samt små dyrkede marker

Føling Bæk skærer sig lineært igennem landskabet. (billede 1).

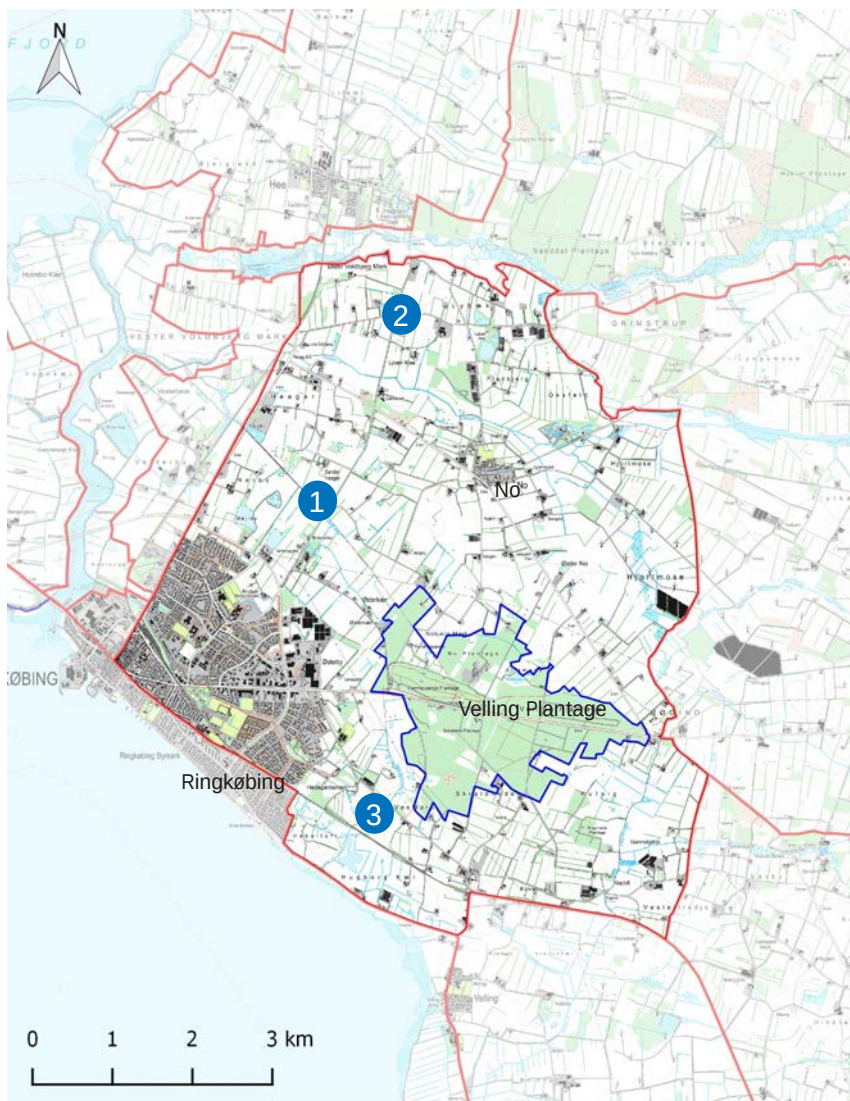

Marker er delvist afgrænset af småbevoksninger og hegn. Gårde ligger skjult af bevoksning og terræn (billede 2).

Udsigt over Hugborg Kær og Ringkøbing Fjord (billede 3).

og har fået navn af den største, nemlig Velling Plantage. Størstedelen af delområdet ligger på en indlandsklit, som er en svagt hævet bakke.

Signaturforklaring

Karakterområde

Delområde

1

Billedereferencer

Anbefalinger

Input til håndtering af landskabshensyn og landskabskarakter

Fra No mod Ringkøbing ses et mindre kuperet landskab med hele og fragmenterede hegn og landbrugsbyggeri, som ligger lavt i landskabet.

Landskabskarakteren

Det er væsentligt, at både de geologiske og kulturbetingede karaktertræk i landbrugslandskabet fortsat kan aflæses. Dette gælder for de store lavbundsområder, bebyggelsesstrukturen langs veje og de små dyrkede marker afgrænset af hegn og/eller dræn, som sammen er de bærende karaktertræk.

Det er væsentligt, at de *særlige udsigter* friholdes for ændringer/tiltag, som kan begrænse udsigterne og *oplevelsesværdierne* både i dette landskabsområde og i de tilgrænsende landskabsområder.

Det er også væsentligt, at de *særlige oplevelsesværdier* som Velling Plantage og Ørnhøjbanen (se s. 223) friholdes for ændringer og tiltag, som kan påvirke oplevelsesværdierne negativt.

Skovrejsning

Små bevoksninger er et bærende karaktertræk. Større sammenhængende skove findes kun i delområdet Velling Plantage og er derfor ikke et bærende karaktertræk i landskabsområdet. Ny skov i lille skala kan indpasses i landskabsområdet.

De store lavbundsområder, Hjortmose og Hugborg Kær, samt de *særlige udsigter* bør friholdes for skovrejsning og anden opvækst. Skovrejsning omkring Heager Ådal bør begrænses, og der bør være opmærksomhed på, at skovrejsning kan sløre ådalene i landskabet.

Skovrejsning bør ikke sløre de særlige kulturbetingede karaktertræk i form af hegns-, vej- og gårdstrukturerne, som eksempelvis ved Østerkær.

Landbrugsbyggeri/stort byggeri i det åbne land

Det er muligt at indpasse landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala i landskabsområdet, og byggeriet bør tilpasses den karakter og skala, som området fremstår med.

Der bør tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk, og byggeriet bør placeres lavt i terrænet og bør helt eller delvist skjules af bevoksning.

Landskabets terræn er småbakket med bevoksninger, som er med til at afskærme gårde og andet bebyggelse.

Stort byggeri bør ikke placeres i områder med særlige udsigter eller oplevelsesværdi (se s. 223), samt i nærheden af de større ådale som Heager Ådal og Hover Ådal, da det ikke er foreneligt med landskabets karakter og skala eller visuelle sammenhænge.

Der bør så vidt muligt ikke etableres markant byggeri i landskabet tilstødende *Ringkøbing Fjordlandskab*, da dette kan påvirke udsigterne eller ændre den ellers åbne karakter friholdt for markant landbrugsbyggeri.

Byrand

Ved byudvikling eller omdannelse i byranden bør der lægges vægt på at skabe en harmonisk overgang mellem by og land.

I landsbyen No bør der kun byudvikles i den sydlige byrand, da byudvikling mod nord vil fremstå markant i den tilstødende ådal med Heager Å.

Nybygning eller ombygning i Ringkøbing bør ske med hensyn til at forbedre og/eller definere karakteren, da landskabsområdet er vurderet *karaktersvag*, og skabe en harmonisk overgang mellem land og by.

Østerkær bør fremstå som en individuel samling af bebyggelse langs vejen.

Tekniske anlæg

Landskabet bør friholdes for nye høje anlæg, således at den tekniske påvirkning af landskabet ikke forstærkes.

Lave tekniske anlæg, der kan skjules af bevoksning og indpasses i terræn, kan etableres i landskabet. For at undgå yderligere påvirkning af den landskabelige oplevelse bør de lave anlæg ikke være synlige i landskabet.

Analyse

Geologiske karaktertræk

Terrænet er småbakket og ses her med kig over bevoksning nord for Østerkær mod vindmøllerne ved Nørhede til Hjortmose.

Bærende karaktertræk:

Landskabsområdet karakteriseres af et lavtliggende terræn med udjævnede bakker og en mindre højderyg mod øst.

Der er lavbundsområder og små vandløb, som ligger i en vest-sydøstlig retning.

Geologisk dannelse og terræn

Landskabsområdets geologiske karaktertræk omfatter et udjævnet, bølget terræn. En mindre højderyg er en væsentlig del af karaktertrækkene og ligger i nord-sydlig retning brudt af terrænlavninger i vest-sydøstlig retning.

Landskabsområdet er geologisk set en del af *Skovbjerg Bakkeø*, som er tydeligere i de tilgrænsende østlige landskabsområder, eksempelvis *Skovbjerg Bakkeø Landbrugslandskab* og *Skovbjerg Bakkeø Plantagelandskab*, idet terrænet stiger tydeligt mod

øst. I dette landskabsområde ses *Skovbjerg Bakkeø*, herunder morænelandskabet, som "rester" med små bakker (se billede på denne side). *Skovbjerg Bakkeø* er skabt igennem geologiske perioder, der går tilbage til næstsidste istid (Saale). I denne istid lå landet under is, men under sidste istid (Weichsel) lå Vestjylland frit for is og er derved påvirket af andre kraftige processer som erosion, permafrost og vind. De kraftige processer udjævnede et ellers markant bakket terræn, som det for eksempel kan ses i Østjylland i dag. Da isen i sidste istid smeltede i det østlige Danmark, strømmede smeltevand ud over de lavtliggende områder mod vest, og bakkeøer stak op i et ellers fladt landskab. Landskabsområdet ligger i overgangen til det fladere landskabsområde mod vest, *Stadil Fjordlandskab*, som består af en stor smeltevandslette. Vinden førte aflejringer

til landskabsområdet og skabte indlandsklitter, der dog ikke er tydelige i landskabsområdet i dag.

De geologiske perioder har skabt en mindre højderyg i landskabsområdet, der parallelt følger den stigende terræn mod øst.

Jordart

Landskabsområdet ligger i overgangen mellem *Skovbjerg Bakkeø*, *Stadil Fjordlandskab* mod nordvest og *Ringkøbing Fjordlandskab* mod sydvest. Dette afspejles i de meget varierede jordbundsforhold.

Hovedparten af området domineres af morænesand og flyvesand, mens jordarten mod syd består af smeltevandssand. I lavbundsområderne findes ferskvandssand og -tørve, og centralt i landskabsområdet findes også klitsand.

I landskabsområdet ses flere vandløb, som skærer sig igennem landskabet.

Klitsand og flyvesand vidner om de indlandsklitter, som vind har medbragt til området, men indlandsklitterne er svære at se i landskabet i dag.

Hydrologiske forhold

Landskabsområdet er præget af lavbundsområder og små vandløb. I den østlige del af området ligger Hjortemose, og mod syd findes Hugborg Kær. De to områder er de mest tydelige lavbundsområder i landskabsområdet, men fremstår i nogen grad drænet og opdyrkede.

Mellem Vonå mod vest og Ringkøbing Fjord mod syd løber flere små vandløb, som skaber en tydelig struktur (se billede på denne side).

Kulturbetingede karaktertræk

Føling Bæk er en tydelig drækanal i landskabet, som ligger i grænsen mellem tidligere ejerlav.

Bærende karaktertræk:

Landskabsområdet er kendetegnet af dyrkede marker, bebyggelse langs veje, hovedcenterbyen Ringkøbing, samt strukturerede hegn. Flere tekniske anlæg findes i landskabsområdet.

Karaktertrækkene har oprindelse i opdyrkning af heden samt dræning og opdyrkning af lavbundsområder.

Landskabskarakterens oprindelse

De bærende kulturbetingede karaktertræk stammer fra den landbrugsmæssige udnyttelse af landskabet i form af opdyrkning og tilplantning af heden, samt afvanding og dræning af lavbundsområderne til opdyrkning.

Ud fra historiske kort kan det ses, at denne del af kommunen har været udnyttet til landbrug i længere tid end den østlige del af kommunen. Dette skyldes blandt

andet, at landskabet har haft tilknytning til Ringkøbing som større havneby.

I dag findes der kun få engarealer i landskabsområdet, og de ligger hovedsagelig i den sydlige del af området i Hugborg Kær. De tidligere afgræssede enge fremstår opdyrkede helt ned til vandløbene. Hjortmose, som tidligere har været et stort sammenhængende engareal og også brugt til tørvegravning, rummer kun få små områder til afgræsning.

I dag er der ikke længere hede i landskabsområdet. Den tidligere Oksfeld Hede er opdyrket, og Skraldhede er tilplantet med plantage, hvor delområdet *Velling Plantage* ligger.

De mindre vandløb som Heager Å og Føling Bæk er eksempler på afvandingen og udretningen af åer i kommunen (se billede på denne side). Udretningen og afvandingen fandt sted for at

opnå en grundvandssænkning, hurtigere afstrømning og mere optimal markinddeling omkring åer og bække.

Dyrkningsmønster

Det bynære landskab er omfattet af dyrkede marker, som er afgrænset af hele eller fragmenterede hegn og/eller grøfter. Landskabsområdet har længe været opdyrket og lavbundsområderne brugt til afgræsning. Markerne lå i tilknytning til de enkelte gårde, som lå langs vejene, mens afgræssede enge bredte sig ud langs lavbundsområderne og de udrettede vandløb.

Bevoksningsstruktur

Bevoksningen er kendetegnet af hegn og småbevoksninger (se billede øverst på højre side). Markerne afgrænses helt eller delvist af hegn. Hegnene ligger overvejende vinkelret på vejene og på de større bække, der blev udrettet i forbindelse med dræningen. De store

Småbevoksninger og hegn ligger i den nordlige del af landskabsområdet, hvor mindre mindre marker og der ses i højere grad end den sydlige del af landskabsområdet.

lavbundsområder Hjortmose og Hugborg Kær er friholdt for bevoksning.

I den vestlige og sydlige del af landskabsområdet omkring Ringkøbing er bevoksnings-, mark- og gårdstrukturen i højere grad ustruktureret.

Bebyggelsesstruktur

Bebyggelsesstrukturen omfatter især Ringkøbing. I det åbne land findes spredt beliggende gårde, som ligger langs eller trukket tilbage fra vejene. No er den eneste landsby i landskabsområdet.

Vejene fremstår i dag mere lineære og udrettede end ved etableringstidspunktet, men hovedparten af gårdene ligger, som de har gjort siden etableringen. Gårdene består af små til middelstore gårde og ligger overvejende lavt i landskabet og helt eller delvist skjult af bevoksning.

Syd for Velling Plantage er

bebyggelsen spredt og fremstår ustruktureret, hvilket blandt andet er et resultat af et varieret terræn.

Ved Østerkær nordvest for *Velling Plantage* er bebyggelsesstrukturen særlig struktureret med gårde langs vejen og marker inddelt af hegn vinkelret på vejen.

Ringkøbing udgør en væsentlig del af landskabsområdets bebyggelse og har som hovedcenterby

og havneby udviklet sig fra landsbyen Rindum. Ringkøbing lå ud til åbent hav, inden Ringkøbing Fjord blev dannet af klitter (se figur s. 118 - Ringkøbing Fjords dannelse) og har siden 1100-tallet været en vigtig havneby på Jyllands vestkyst. Byen har som havne- og handelsby været under stor indflydelse af fjorden og indsejlingsmulighederne, eksempelvis da tangerne lukkede til (se yderligere beskrivelse s. 118). I 1930'erne blev Hvide Sande

Nos østlige byrand ses her delvist afgrænset af bevoksning.

Fra No kan vindmøllerne ved Nørhede til Hjortmose ses.

sluse- og indsejlingsanlæg etableret og havneforholdene ved Ringkøbing derved forbedret. Byen udviklede sig som industriby i 1900-tallet, hvilket ses i landskabsbilledet i dag.

Tekniske anlæg

Landskabsområdet rummer flere større tekniske anlæg i form af industri, højspændingsledninger og vindmøller.

I Ringkøbing ligger flere industriområder, og spredt i byen står flere master.

To højspændingsledninger forløber i øst-vestlig retning og samles i en transformerstation nord for Ringkøbing, hvor én højspændingsledning løber mod vest.

Vindmøllerne ved Nørhede til Hjortmose står på tværs af grænsen til det tilstødende landskabsområde, *Skovbjerg Bakkeø Landbrugslandskab* (se billede på

denne side). Nær vindmøllerne ligger et større solcelleanlæg. Flere husstandsvindmøller står også spredt i den nordlige og sydlige del af landskabsområdet.

Fra No ses Ringkøbing i horisonten, som overvejende er skjult af bevoksning, og på grund af afstanden er det kun muligt at se de større industri anlæg.

Rumlige og visuelle karaktertræk

I den nordlige del af landskabsområdet som her ved Lybæk opleves landskabet til dels lukket, da hegn helt eller delvist afgrænser markerne.

Bærende karaktertræk:

Landbrugslandskabet har en lille til middelstor skala og let sammensat karakter. Landskabet er præget af fragmenterede og hele hegn, drækanaler, varierende bebyggelsesstruktur og let bølget terræn.

De få udsigter i landskabet er tilknyttet Hugborg Kær og Ringkøbing Fjord. Landskabet er i moderat grad visuelt påvirket af tekniske anlæg.

Skala og kompleksitet

Landskabsområdet har en lille til middel skala og en let sammensat karakter, der knytter sig til de dyrkede marker, terrænet, de tekniske anlæg, bebyggelses- og hegnstrukturerne.

Skalaen er generelt middelstor og opleves i landskaberne tættest på Ringkøbing (se billede øverst på højre side). Nord for Heager Å er markernes størrelse lille, da flere hegn og åen opdeler

markene (se billede på denne side). Området mellem *Velling Plantage* og jernbanen mellem Ringkøbing og Hee opleves også i lille skala, da hegn og terræn skaber mindre landskabsrum. Gårdenes skala varierer i landskabet fra små til middelstore.

Landskabsområdet har en sammensat karakter, der er resultat af flere dele i form af et bølget terræn, bevoksning, hegn og gårde samt tekniske anlæg. I hovedparten af landskabsområdet nord for Herningvej er der tydelige strukturer af veje, gårde og hegn, men det varierede terræn og tekniske anlæg skaber et sammensat udtryk. Syd for jernbanen mellem Ringkøbing og Lem ved Hugborg Kær skaber sparsom bevoksning og bebyggelse samt et fladt terræn et enklere udtryk (se billede s. 223).

Rumlig afgrænsning

Landskabsområdets rumlige afgrænsning varierer og

bestemmes af det bølgede terræn og strukturen af hegn.

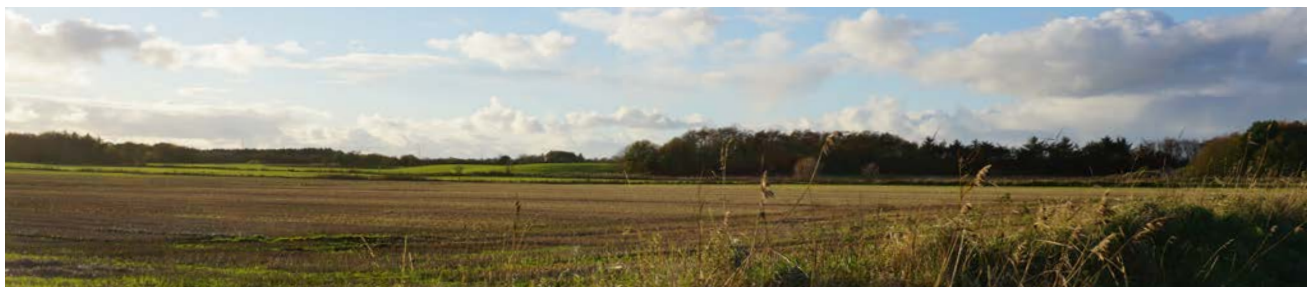
I hovedparten af landskabsområdet nord for Herningvej skaber hegnene både velafgrænsede landskabsrum og mindre definerede rum, idet hegnene nogle steder fremstår fragmenterede.

Hegnene begrænser de fleste steder udsigterne på tværs af landskabet og skaber en ramme om rummene.

Nogle steder er afstanden mellem bevoksningen stor og landskabet fremstår mere åbent som ved Hjortmose og især Hugborg Kær nær fjorden. Dette forstærkes af terrænet, som disse steder er mere fladt.

Udsigter

Der er få udsigter i landskabsområdet, da bevoksning og terræn begrænser udsigterne. I den sydlige del af landskabet mod Ringkøbing Fjord er

Ved Føling Bæk nord for Ringkøbing er skalaen middelstor, da hegnene i højere grad er fraværende, og landskabet opleves mere åbent med større marker.

bevoksningen mere sparsom, terrænet er fladt, og det skaber udsigter mod og over fjorden nær Hugborg Kær.

Visuel påvirkning

Landskabsområdet er generelt præget af anlæg, der står i dette landskabsområde såsom industrianlæg, vindmøller og højspændingsledninger.

og vindmøllerne ved Nørhede til Hjortmose kan ses fra få kig på længere afstand, men er hovedsagelig synlig ved kortere afstande (se billede nederst på denne side).

Terræn og bevoksning begrænser i nogen grad udsigterne og dermed den visuelle påvirkning fra tekniske anlæg.

Industriområderne i Ringkøbing er overvejende synligt lokalt,

Vindmøllerne ved Nørhede til Hjortmose er kun synlige fra korte afstande på grund af terræn og bevoksning.

Delområder

Sydøst for Ringkøbing ses delområdet Velling Plantage.

Der findes ét delområde i landskabet, hvor de bærende karaktertræk adskiller sig væsentligt fra landskabsområdet.

D07-1: Velling Plantage

Øst for Ringkøbing breder et stort skovområde sig på hver side af Herningvej og består af flere små og store plantager. Her er Velling Plantage den største. Dette område adskiller sig fra det øvrige landskabsområde, da delområdet er domineret af sammenhængende beplantning i form af plantage, som ellers ikke er karakteristisk for landskabsområdet.

Delområdet ligger centralt i landskabsområdet på et svagt hævet terræn, og størstedelen af delområdet ligger på en indlandsklit. Landskabskarakteren har sin oprindelse i tilplantning af hede. Delområdet var omkring 1870 et af de få steder i landskabsområdet, der stadig var præget

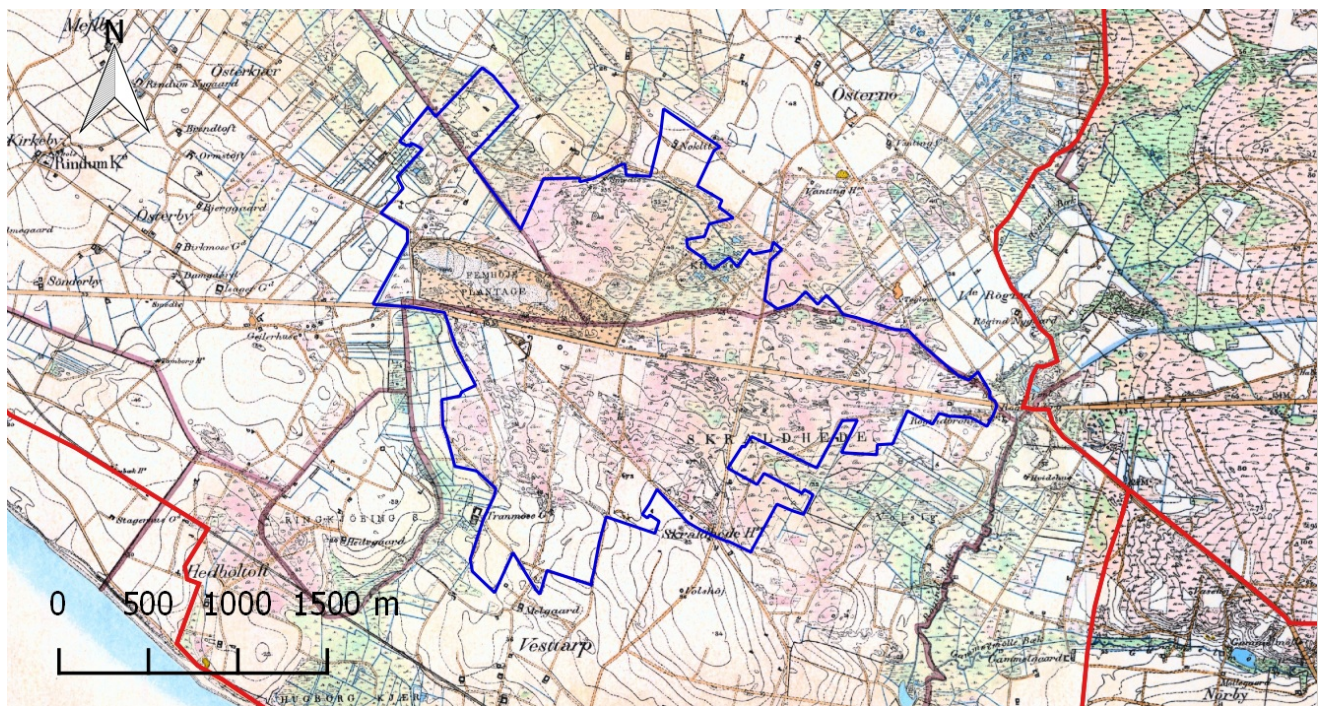
af hede, herunder Skraldhede (se kort øverst på højre side). Plantagen var fra begyndelsen delt ind i flere plantager: Femhøjesande Plantage, No Plantage, Schuberts Plantage og Velling Plantage (se kort nederst på højre side). Skraldhede blev tilplantet omkring 1887 som led i sandflugtsbekæmpelsen.

Landskabet i delområdet er kendetegnet af plantage med enkelte

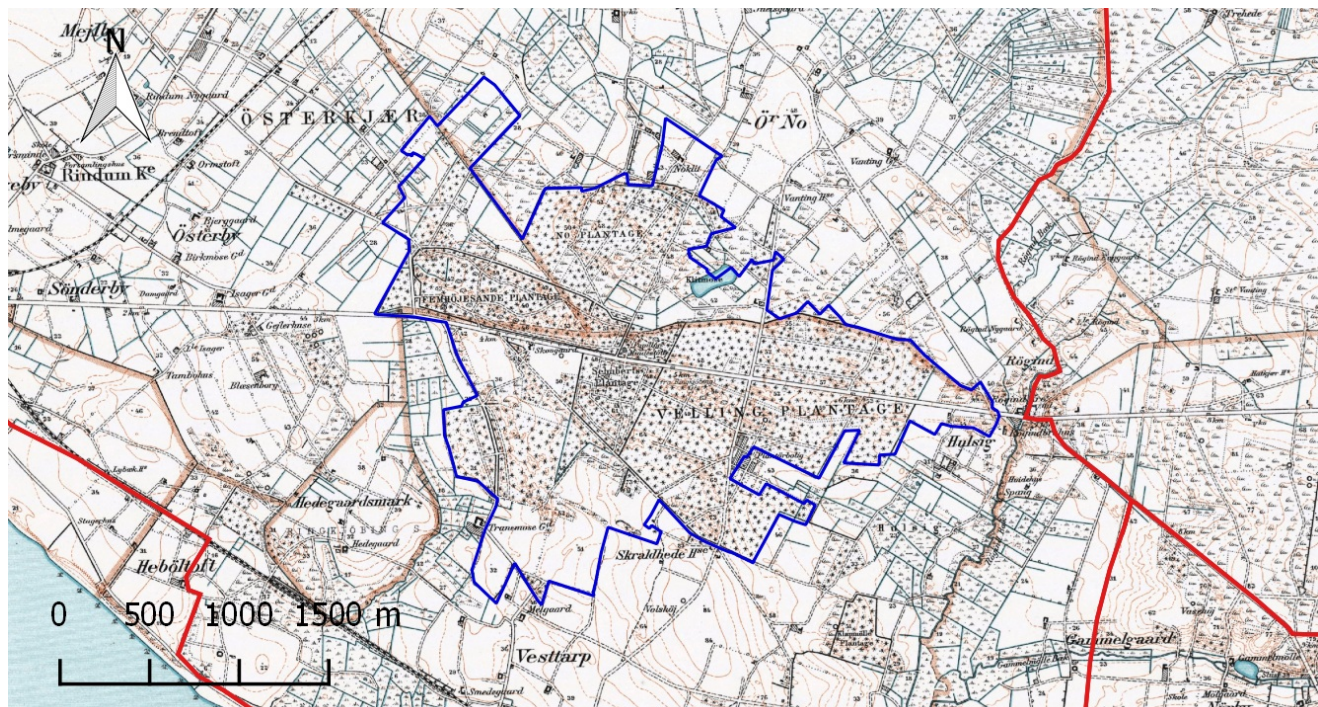
mindre dyrkede marker spredt i området samt mindre gårde i forbindelse med markerne. Delområdet opleves derfor i høj grad med lukkede landskabsrum, et enkelt udtryk og uden udsigter. Landskabets skala er generelt stor, idet plantagen er et stort sammenhængende skovområde, mens de dyrkede marker har en lille skala.

Velling Plantage ses her som ortofoto og skråfoto. Plantagen ses med Herningvej i øst-vestlig retning, samt Klitmosevej og Skraldhedevej liggende i nord-sydlig retning. Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, skråfoto, oktober 2018.

Delområdet Velling Plantage (blå strek) er plantet på heden Skraldhede, som ses her på høje målebordsblade (kort over perioden år 1842-1899).

Delområdet Velling Plantage (blå strek) er sammensat af flere plantager, som ses tydeligt her på det lave målebordsblad (kort over perioden år 1901-1971).

Vurdering

Landskabskarakterens styrke

Vurderingsparametre

- Tilstedeværelse og tydelighed af bærende karaktertræk
- Tydelighed af den kulturbetingede oprindelse
- Samspil mellem de geologiske og kulturbetingede karaktertræk

Karakteristisk

K07-1: Ydre landbrugslandskab

I det ydre landbrugslandskab er de bærende karaktertræk tydelige i form af hegns-, vej- og bebyggelsesstrukturerne. Hegnene er dog nogle steder fragmenterede, og det kan svække tydeligheden af hegnsstrukturen og de mindre marker. De geologiske bærende karaktertræk i form af et småbakket til fladt terræn er fortsat tydelige, hvorimod lavbundsområderne og indlandsklitterne ikke længere er synlige.

Den kulturbetingede oprindelse knytter sig især til den tidligere opdyrkning af heden og lavbundsområderne med afgræssede engarealer. I dag er lavbundsområderne afvandede og opdyrkede helt ned til vandløbene, hvilket svækker tydeligheden af den kulturbetingede oprindelse.

A f v a n d i n g e n a f

lavbundsområderne fortrænger den naturlige udbredelse af lavbund til fordel for dyrkede marker, hvilket sammen med opdyrkningen på indlandsklitterne svækker det naturlige samspil mellem de geologiske og kulturbetingede karaktertræk.

Karaktersvagt

K07-2: Det bynære landskab

De bærende karaktertræk er utydelige og i mindre grad tilstede end i det øvrige landskabsområde. Byudviklingen omkring Ringkøbing har i høj grad sløret hegns-, dræn- og markstrukturerne og især bebyggelsesstrukturen.

Tydeligheden af den kulturbetingede oprindelse knytter sig til dyrkningen af markerne, der var afgrænset af parallelle hegn og dræn. Disse er ikke tydelige i denne del af landskabsområdet, da markerne er store med ustrukturerede eller fraværende hegn (se billede på højre side).

Byudvikling har yderligere sløret den kulturbetingede oprindelse som landbrugslandskab.

Samspillet mellem de geologiske og kulturbetingede karaktertræk er tydelig på det højereliggende terræn, men er svækket i de lavtliggende områder, da disse områder er drænede og dyrkede.

Kontrasterende

K07-3: Velling Plantage

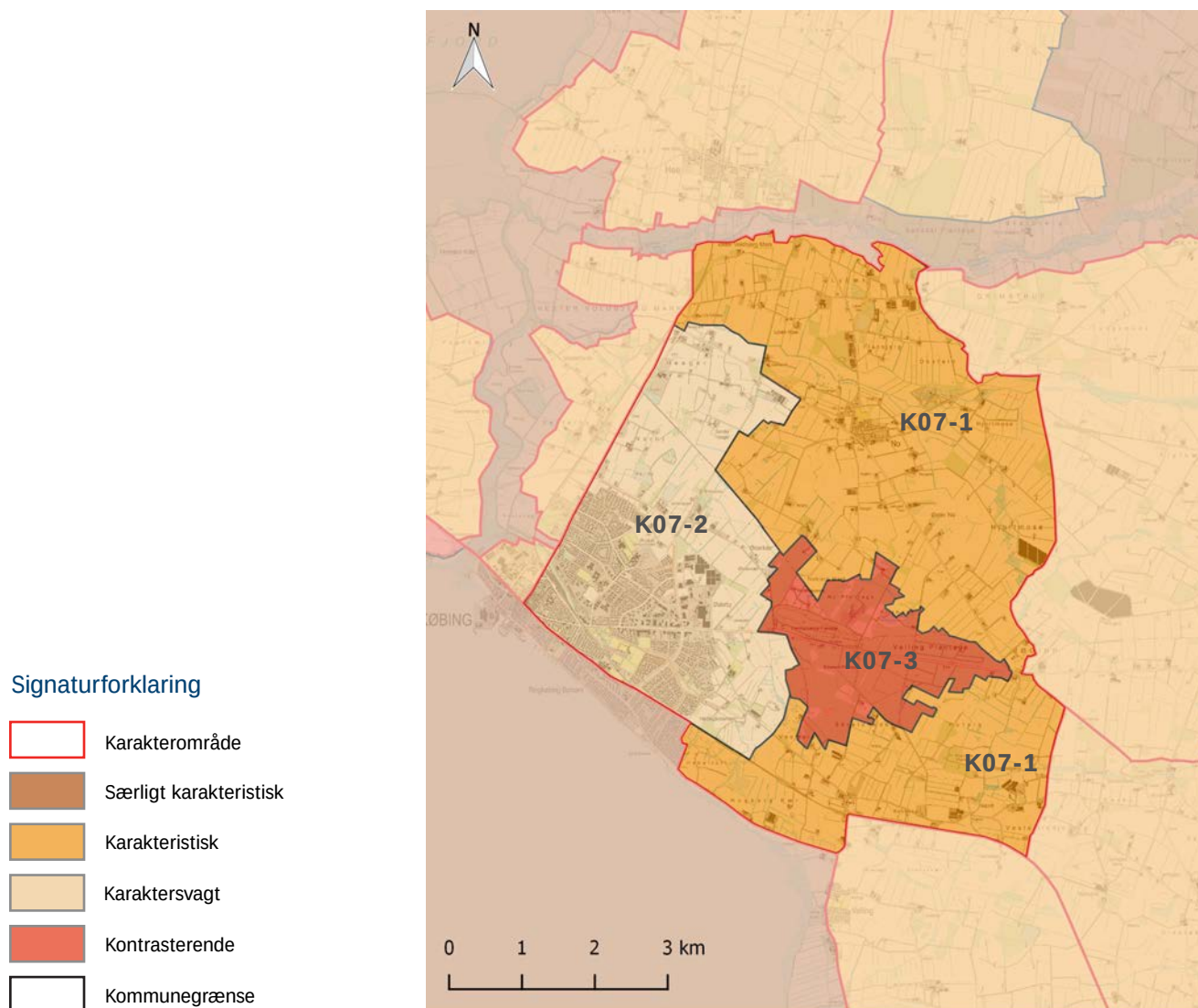
Velling Plantage og de omkringliggende plantager adskiller sig fra det øvrige landskabsområde, da plantagerne fremstår som en velafgrænset enhed.

Den kulturbetingede oprindelse i tilplantningen af heden med plantage er fortsat tydelig.

Der findes overvejende skov på det tørre område, som oprindeligt var indlandsklit. Det afspejler et godt samspil mellem de geologiske og kulturbetingede karaktertræk.

Nær Ringkøbing fremstår landskabet uden tydelige strukturer som her ved syd for Føling Bæk nær Birkmosehus. Hegn er fraværende, og bebyggelsen er uden et tydeligt mønster.

Landskabskarakterens tilstand

Vurderingsparametre

- De kulturbetingede karaktertræks intakthed i forhold til landskabskarakterens oprindelse
- Vedligeholdelsesmæssig tilstand af de bærende karaktertræk
- Graden af visuel påvirkning

God tilstand

T07-1: Velling Plantage

Intaktheden af de kulturbetingede karaktertræk i Velling Plantage vurderes *god*, da plantagen i høj grad fremstår som på tilplantningstidspunktet.

Den vedligeholdelsesmæssige tilstand vurderes *middel* til *god*. Det skyldes til dels, at planterne nogle steder er brudt op af dyrkede marker med lysåbninger, hvilket svækker den vedligeholdelsesmæssige tilstand.

Den visuelle påvirkningsgrad er *mindre*, da tekniske anlæg generelt er skjult af plantagen. Herningvej forløber som en større vej igennem området og giver en lokal visuel påvirkning (se billede s. 214).

Middel tilstand

T07-2: Det ydre

landbrugslandskab

Landskabet i det ydre landbrugslandskab har en *middel* til *god*

intakthed tilknyttet til de kulturbetingede karaktertræk i forhold til landskabskarakterens oprindelse. Den gode intakthed er afspejlet i hegns-, mark- og vejstrukturen samt bebyggelsen, som ligger trukket tilbage fra vejene. Disse elementer fremstår i høj grad som ved etableringen (se billede nederst s. 220). Intaktheden er dog i nogen grad svækket af opdyrkning af engarealer, som oprindeligt fremstod afgræsset.

Den vedligeholdelsesmæssige tilstand af de bærende karaktertræk vurderes *middel*. Hegn og bebyggelse fremstår strukturerede, men hegnene fremstår nogle steder fragmenterede. I den nordlige del af landskabsområdet mellem Heager Å og Hover Ådal fremstår hegnene i høj grad hele og afgrænser mindre marker tydeligt (se billede på højre side). De geologiske bærende karaktertræk i lavbundsområder og smeltevandsdale er i

dag utydelige og sløret i landskabet på grund af afvanding og opdyrkning.

Det ydre landbrugslandskab er i *moderat* grad påvirket visuelt af tekniske anlæg. Vindmøllerne ved Nørhede til Hjortmose (se billede s. 221) og vindmøllegrupperne ved Vognkær og Rindum Enge nær Vonå påvirker hovedparten af området, mens master og anden industri i Ringkøbing i *mindre* grad påvirker området.

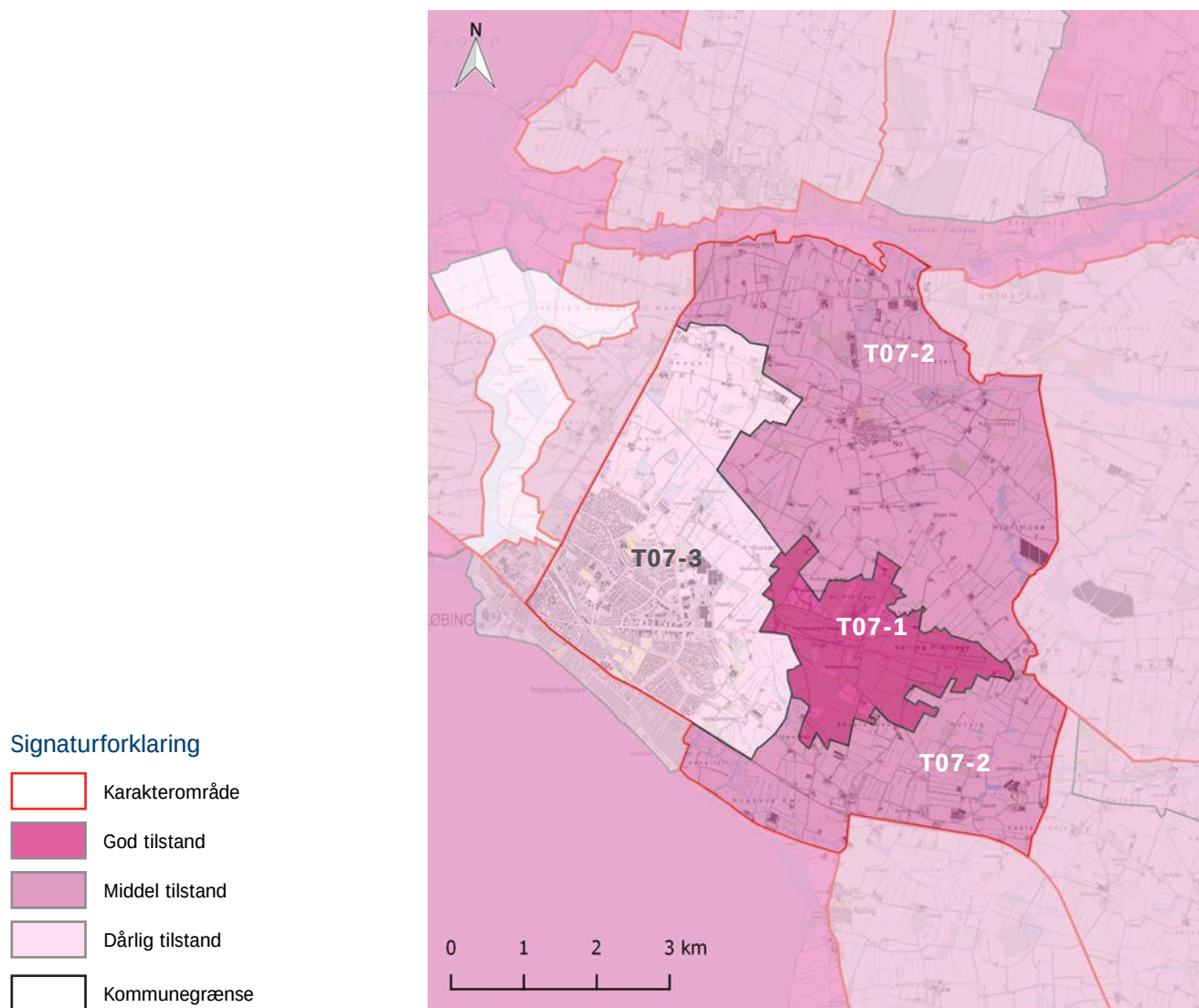
Dårlig tilstand

T07-3: Det bynære landskab

De kulturbetingede karaktertræks intakthed i forhold til landskabskarakterens oprindelse er *dårlig*. Karaktertrækkene som hegns-, dræn- og markstrukturene er enten fraværende eller særlig utydelige i landskabet nær Ringkøbing blandt andet på grund af byudviklingen. Oprindeligt var markerne afgrænset af drækanaler i stedet for hegn. Dræn

I den nordøstlige del af landskabsområdet fremstår hegn hele og skaber en tydelig struktur. Her afgrænser et hegn tydeligt en mark nær No.

Nord for Ringkøbing i det bynære landskab ses store marker og en væsentlig visuel påvirkning fra industrianlæg. Her er der udsigt til den nordlige byrand vest for Heager Bro.

er i dag utydelige i landskabet. Østerkær har fortsat tydelig bebyggelses- og markstruktur. Lavbundsområderne er opdyrkede, hvilket svækker intaktheden af de ellers afgrænsede lavbundsområder.

Den vedligeholdelsesmæssige tilstand afspejles i hegns- og drænstrukturerne samt de geologiske karaktertræk og vurderes *middel* til *dårlig*. Dræn er utydelige og strukturerne fraværende, og markerne er derfor større end på opdyrkningstidspunktet (se billede øverst på denne side).

Graden af den visuelle påvirkning er i dette område *væsentlig*, da industri i Ringkøbing, vindmøllegrupper, højspændingsledninger samt transformerstation præger landskabet (se billede øverst på denne side).

I den nordlige del af landskabsområdet nær Hover Ådal fremstår markerne og bebyggelsen med et tydeligt mønster som ved opdyrkningstidspunktet. Vindmøllerne, som ses, er vindmøllerne ved Lyngmose.

Vindmøllerne ved Nørhede til Hjortmose kan ses i store dele af det ydre landbrugslandskab som her syd for Velling Plantage, hvor vindmøllerne kan ses over bevoksningen.

Landskabskarakterens oplevelsesmuligheder

Oplevelsesparametre

- Stedbunden: Oplevelsen knytter sig til et afgrænset landskab.
- Udsigt: Områder præget af udsigter ud over det sædvanlige.
- Enkeltelement: Oplevelsen består af et element i landskabet.
- Udsigtspunkt: Punkter med en særlig udsigtsmulighed.

Oplevelsen har typisk reference til landskabets geologiske eller kulturhistoriske fortælling eller særlige naturindhold.

Stedbunden

V07-1: Plantager og gravhøje

Velling Plantage har en *særlig oplevelsesværdi* knyttet til den kulturhistoriske fortælling om gravhøje og tilplantning af heden. Der ligger mange gravhøje fra oldtiden i plantagen, som inden tilplantningen har ligget i et åbent landskab på heden.

Velling Plantage er et godt eksempel på tilplantning af heden, i dette tilfælde på en indlandsklit for at bekæmpe sandflugten.

V07-2: Ørnhøjbanen

Ørnhøjbanen var en jernbane, som forløb centralt igennem landskabsområdet. Banetracéet er i dag synligt i landskabet som vejstruktur, sti eller andre erkendelige strukturer langs hegn og dræn, der gør det muligt at følge den oprindelige jernbane igennem landskabet. Jernbanens første strækning – mellem Ringkøbing og Ørnhøj

– blev opført omkring 1911 i et ellers tyndt befolket område, og omkring 1930 blev banen i væsentlig grad anvendt til brunkulstransport. Jernbanen blev nedlagt i 1961, da biler blev det foretrukne transportmiddel.

Særlige udsigter

V07-3: Hugborg Kær

I området omkring Hugborg Kær findes der en *særlig oplevelsesværdi* knyttet til udsigterne. Terrænet er fladt og er en del af et marsklandskab. Terrænet er derfor på samme niveau som Ringkøbing Fjord. Forbindelsen til Ringkøbing Fjord forstærker den visuelle oplevelsesværdi (se billede på højre side).

Enkeltelementer

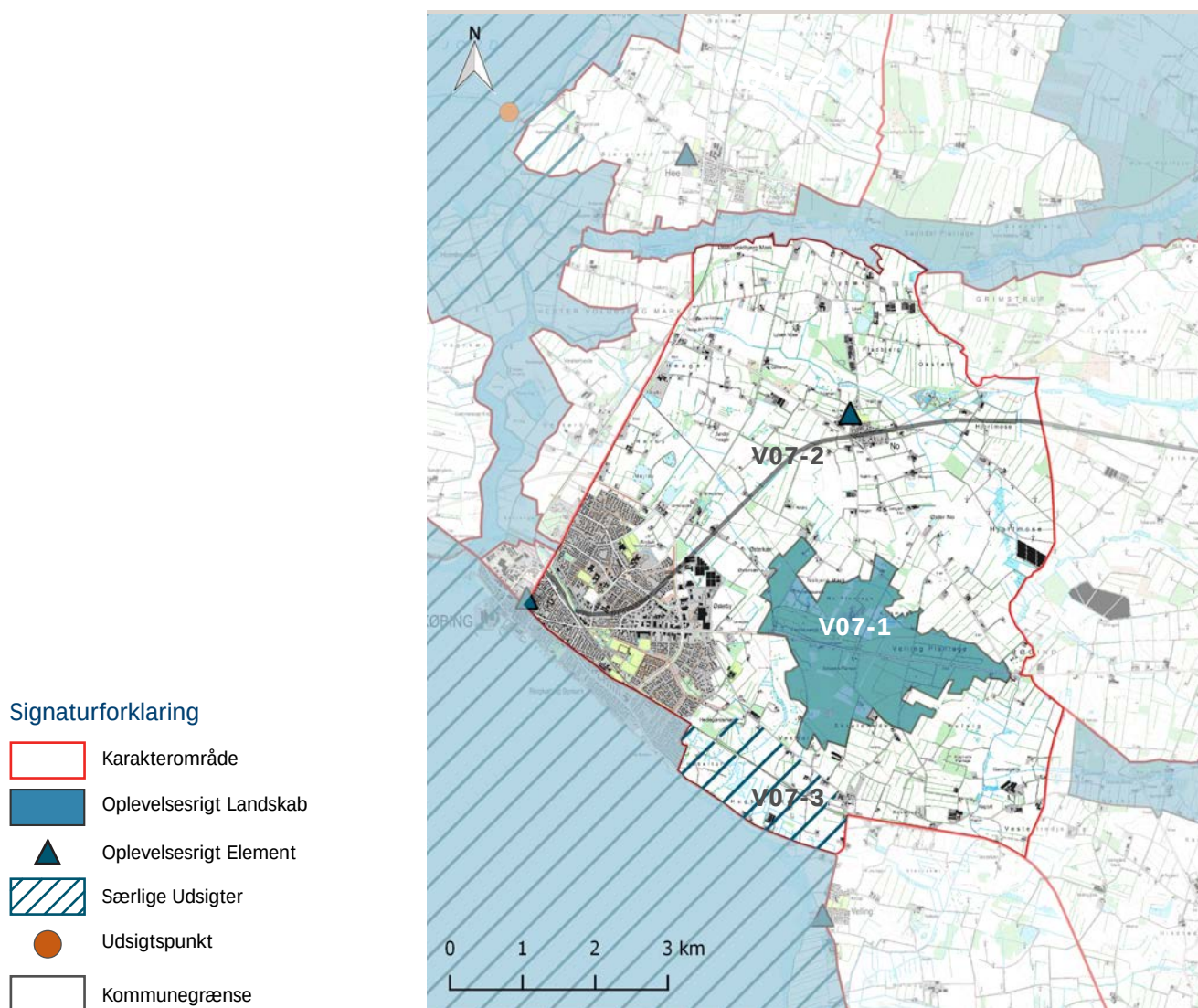
Kirker

Ringkøbing og No Kirker ligger i landskabsområdet, men kirkerne er ikke synlige i dette landskabsområde. Kirkerne er dog stadig en væsentlig del af landskabets oplevelse og

kulturbetingede fortælling. Velling Kirke, som ligger i det tilstødende landskabsområde *Ringkøbing Fjordlandskab*, er synlig i dette landskabsområde fra kysten og er derfor et vigtigt orienteringspunkt i *Ringkøbing Landbrugslandskab*.

Ved Hugborg Kær er landskabet orienteret mod Ringkøbing Fjord og opleves åbent. Dette giver særlige udsigter over Ringkøbing Fjord.

Landskabskarakterens sårbarhed

Vurderingsemner

- Landskabskarakteren
- Skovrejsning
- Landbrugsbyggeri/stort byggeri i det åbne land
- Byrand
- Tekniske anlæg

Landskabskarakteren

Det vurderes generelt muligt at indpasse ændringer og tiltag i landskabets landbrugs-karakter, når det sker med hensyntagen til landskabets bærende karaktertræk og landskabsrum.

I og omkring de *oplevelsesrige landskaber og særlige udsigter* kan områderne blive påvirket negativt af ændringer, og disse landskaber vurderes derfor sårbare over for ændringer og tiltag.

I landskabet omkring Ringkøbing er landskabskarakteren sårbar, da fravær af tydelige karaktertræk og den *svage karakter* gør området udsat for ændringer og tiltag, der ikke tager hensyn eller forsøger at styrke karakteren i området.

Skovrejsning

Det vurderes muligt at indpasse ny skov i mindre skala. Bevoksningen i landskabsområdet uden for

delområdet *Velling Plantage* består kun af små enheder og hegn, men terrænet, skalaen og de små bevoksninger samt delområdet *Velling Plantage* muliggør indpasning af skov i lille skala.

Skov bør ikke sløre de særlige hegns-, vej- og gårdstrukturer, som findes i landskabsområdet, især ved Østerkær.

Skov bør ikke etableres i de store lavbundsområder, som Hjortmose og Hugborg Kær, da det vil sløre de geologiske bærende karaktertræk som marsklandskab og lavbundsområde.

Der bør være opmærksomhed på, at ny skov og anden bevoksning ikke slører udsigterne over Ringkøbing Fjord mod syd.

Landbrugsbyggeri/stort byggeri i det åbne land

Landskabets lille til middelstore

skala giver muligheder for at indpasse nyt landbrugsbyggeri i op til middelstor skala.

Det er væsentligt, at nyt byggeri tilpasses landskabets karakter og skala. Hegn og bevoksning er karakteristisk i hovedparten af landskabet, og bevoksning kan derfor helt eller delvist skærme for byggeri (se billede på højre side). Byggeriet bør være lavt eller ligge lavt i landskabet.

Generelt er de dele af landskabet, der er kendetegnet ved en overvejende lille skala, sårbart over for nyt og især stort byggeri, da det kan dominere landskabet. Dette gælder særligt den nordlige del af landskabsområdet.

Områderne med plantage og åbne lavbundsområder såsom Hjortmose og Hugborg Kær bør friholdes for bebyggelse og er derfor særligt sårbare over for landbrugsbyggeri.

Sydøst for No ses lavtliggende, middelstort landbrugsbyggeri, som delvist skjules af bevoksning.

Stort byggeri bør ikke placeres i overgangen til de tilstødende landskabsområder med særlig oplevelsesværdi som *Ringkøbing Fjordlandskab* og Hover Ådal, da det kan påvirke områderne negativt.

Byrand

Byudvikling i byernes byrand vurderes at påvirke det omkringliggende landskab i varierende grad.

Landsbyen No fremstår i den sydlige halvdel med en velafgrænset byrand, mens byen mod nord fremstår mindre veldefineret. Nord for No forløber Heager Ådal, og det er derfor vigtigt, at byudvikling ikke finder sted i terrænlavningerne mod nord og ikke er markant set fra ådalen. Mod syd vurderes udvikling i byranden mulig, hvis der tages hensyn til det omgivende landskab og til, at byranden fremstår velafgrænset og helt eller delvist med en grøn byrand.

Ringkøbing ligger i den sydvestlige del af landskabsområdet, som er vurderet *karactersvag* og i *dårlig tilstand*. I denne del af landskabsområdet er landskabskarakteren sårbar over for byudvikling eller ændringer i Ringkøbing, da det yderligere kan svække karakteren, hvis der ikke tages hensyn til at styrke karakteren eller skabe en ny karakter. Ved Hebeltoft, sydøst for jernbanen mellem Ringkøbing og Lem, bør der ikke ske byudvikling, da dette kan påvirke de geologiske bærende karaktertræk som marsklandskab negativt. Det er væsentligt, at der ikke udvikles i terrænlavningerne som Tranmose Bæk, da byudvikling her vil virke markant og svække oplevelsen af landskabsrummene. Det er yderligere vigtigt, at Østerkær fremstår som en separat enhed, og at Ringkøbing derfor ikke udvikles mod nordøst.

Det er væsentligt, at ny eller

ombygget bebyggelse i byranden ikke virker markant, og at byranden i sit udtryk fremstår harmonisk.

Tekniske anlæg

Det vurderes muligt at indpasse mindre tekniske anlæg i landskabsområdet på grund af landskabets skala og rumlige karakter. Høje tekniske anlæg vil dominere de enkelte landskabsrum og vil samtidig være markant synlige fra øvrige dele af landskabet, hvis højden overstiger bevoksningen. Det vurderes muligt at indpasse lave anlæg som eksempelvis solcelleanlæg. Det er væsentligt, at bevoksningsstrukturen medvirker til at afskærme de lave anlæg, så de ikke er synlige i landskabet. De dele af landskabsområdet, der er vurderet *særligt oplevelsesrigt* eller med *særlig udsigt*, er især sårbare over for en teknisk påvirkning.

Samlet vurdering

Mål for landskabets karakter

Målsætningen af landskabets karakter

- er udtryk for en sammenvejning af de gennemførte vurderinger.
- peger på, om landskabets karakter bør vedligeholdes, beskyttes, ændres og/eller forbedres for at opretholde landskabets kvaliteter, herunder særlige karaktertræk og oplevelsesværdier.

Mål: Beskyt landskabskarakter

M07-1: De oplevelsesrige landskaber

De særligt oplevelsesrige områder har fået målsætningen *beskyt*.

Beskyttelsesmålsætningen betyder, at der kun bør ske ændringer/tiltag i områderne, når det styrker eller bevarer de bærende karaktertræk. For plantagerne, herunder *Velling Plantage*, gælder det særligt den kulturhistoriske fortælling om tilplantning af heden. Plantagerne bør som en samlet enhed bevares og styrkes. For Ørnghøjbanen bør synligheden for det oprindelige tracé styrkes og tydeliggøres i landskabet.

Mål: Vedligehold landskabskarakter

M07-2: Det ydre landbrugslandskab

Landbrugslandskabet, der fremstår med mindre marker og strukturerede hegn og dræn, har fået målsætningen

vedligehold, da landskabet er vurderet *karakteristisk* uden særlige oplevelsesværdier.

Målsætningen betyder, at der kan ske ændringer og udvikling i området, men at der bør tages hensyn til landskabets bærende karaktertræk og skala. Hegn og dræn bør derfor opretholdes, så markerne fortsat har en lille skala.

Mål: Ændr landskabskarakter

M07-3: Det bynære landskab

Den bynære del af landskabsområdet er vurderet *karactersvag* og har derfor fået målsætningen *ændr*.

Området har i dag ikke en bærende landskabskarakter, og målsætningen betyder, at ændringer i landskabet bør ske, så det styrker og definerer en ny og tydelig landskabskarakter. Den nye karakter skal tilpasses det omgivende landskab, så dette ikke påvirkes negativt.

Mål: Beskyt udsigt

M07-4: De særlige udsigter tilknyttet Ringkøbing Fjord og Hugborg Kær

Den sydlige del af landskabsområdet over Hugborg Kær er præget af *særlige udsigter* mod Ringkøbing Fjord (se billede på højre side). Udsigterne har fået målsætningen *beskyt*.

Beskyttelsesmålsætningen betyder, at der ikke bør ske ændringer, der begrænser eller forringer udsigterne eller udsigtsmulighederne.

Syd for jernbanen åbner landskabet sig op mod Ringkøbing Fjord, som skaber særlige udsigter.

